

VALENCIÀ (LLENGUA)

Coordinador: Profesor D. Josep Maria Baldaquí Escandell

Departamento: Filología Catalana

Examen junio 2001 (WORD)

Examen septiembre 2001 (WORD)

Examen junio 2002 (WORD)

Examen septiembre 2002 (WORD)

I. CARÀCTER DE LA PROVA

La prova constarà d'una part teòrica i una de pràctica, i es valorarà sobre un total de 10 punts, segons els criteris i la distribució següents:

A) La part teòrica valdrà 5 punts i constarà de:

(1) Una pregunta sobre el text presentat per a fer la prova de comentari. Aquesta pregunta se centrarà en la caracterització del tipus de text i del registre lingüístic en què va escrit. L'alumne haurà de justificar la seua resposta; valdrà 1 punt.

L'alumne haurà de respondre aquesta pregunta encara que faça el comentari del text en espanyol.

(2) Dues opcions, la *A* i la *B*; cadascuna constarà d'un petit text que servirà de base a dues qüestions. Cadascuna d'aquestes dues preguntes teòriques valdrà 2 punts. Una pregunta es plantejarà en termes de coneixement (reproducció d'informació) i l'altra demanarà habilitats d'anàlisi (interpretació d'informació).

B) La part pràctica tindrà uns cinquanta espais buits, on caldrà escriure el derivat, el o els pronoms febles adequats, la preposició correcta, els verbs en la forma personal que convinga, etc. Valdrà 4 punts.

La forma de l'expressió de la part teòrica valdrà 1 punt. Es valorarà, a més de la correcció ortogràfica i gramatical, l'adequació, la coherència, la cohesió i la presentació de la redacció.

La prova tindrà una durada de 1 hora i 30 minuts.

II. INTRODUCCIÓ

L'assignatura té un doble objectiu general:

(a) Potenciar i millorar la competència comunitativa dels alumnes, sobretot pel que fa a la capacitat d'expressió oral i escrita, habilitats bàsiques que configuren l'àmbit d'ús lingüístic.

(b) Desenvolupar la capacitat de reflexió al voltant de l'ús lingüístic real, la qual cosa exigeix:

Conèixer bé el sistema lingüístic i la normativa gramatical.

Valorar la llengua com a patrimoni col·lectiu, com a expressió cultural, com a mitjà de comunicació, com a concepció del món i com a aïna d'integració social.

Cal posar l'èmfasi en aquest segon aspecte, a través del qual es pot canalitzar el primer, ja que hom pressuposa en els alumnes, valencianoparlants o no, un cert domini efectiu de la llengua. Per

aquesta raó, el temari, dividit en dues parts ben diferenciades, considera només aquells coneixements que ha de posseir un alumne, com a part de la seua cultura preuniversitària, sobre l'origen, la història, el món, la situació, el funcionament i l'estructura de la llengua que parla.

2. PROGRAMA DE VALENCIÀ (LLENGUA) DEL C.O.U.

Aquest programa es concretarà en les reunions de coordinació al llarg del curs.

2.1. PRIMERA PART: DOMINI, FORMACIÓ I EVOLUCIÓ DE LA LLENGUA CATALANA

Tema 1: Situació, límits i parlants. Varietats diatòpiques.

1.1. El català entre les llengües romàniques. 1.2. Sistema, norma i parla. El terme dialecte: accepcions. 1.3. Extensió geogràfica i nombre de parlants de la llengua catalana. 1.4. Català oriental i català occidental 1.5. El nom de la llengua.

Tema 2: Elements constitutius de la llengua.

2.1. El substrat preromà. 2.2. La romanització. 2.3. L'aportació germànica. 2.4. L'adstrat àrab. 2.5. Aportacions lingüístiques posteriors.

Tema 3. La llengua medieval.

3.1. Fesomia del romanç català. 3.2. L'expansió durant els ss. XIII i XIV: València, Mallorca... 3.3. L'aparició de la prosa literària catalana: Ramon Llull. 3.4. La llengua de la Cancelleria Reial, factor de coherència. 3.5. La llengua al segle XV. Elements característics.

Tema 4. La llengua dels ss. XVI i XVII.

4.1. La decadència: causes i efectes. El procés de substitució lingüística. Concreció dels parlars dialectals. 4.2. La llengua i el seu conreu al Renaixement (XVI) i al Barroc (XVIII). 4.3. Actituds lingüístiques a la Il·lustració (XVIII). 4.4. La Renaixença.

Tema 5. El procés de normativització.

5.1. Noucentisme: institucionalització de la cultura. 5.2. Pompeu Fabra, l'Institut d'Estudis Catalans. 5.3. La normativització al País Valencià: les Normes de Castelló (1932). 5.4. La lingüística catalana al segle XX: Alcover, Moll, Coromines, Badia, Sanchis Guarner, Colon. 5.5. Els intents de secessionisme lingüístic.

Tema 6. Situació sociolingüística actual:

6.1. Llengües en contacte, una constant en la història de la llengua catalana. 6.2. Diglòssia. Bilingüisme. conflicte lingüístic: substitució. Àmbits d'ús lingüístic. Llengües minoritàries i minoritzades. Causes. 6.3. Planificació lingüística: normalització versus substitució. 6.4. Legislació sobre normalització lingüística.

2.2. SEGONA PART: DESCRIPCIÓ DE LA LLENGUA CATALANA

Tema 1. La llengua, conjunt de subsistemes:

1.1. L'estructuració de la llengua: els subsistemes i les seues unitats. 1.2. Nivells fonològic, morfològic, sintàctic, semàntic.

Tema 2. Lexicologia i semàntica: les unitats significatives:

2.1. Les unitats significatives de la primera articulació de la llengua. 2.2. La creació lèxica. 2.3. Lèxic i context.

Tema 3. Estructura del sintagma i de l'oració:

3.1. La unitat prosòdica, la coherència sintàctica i la pertinença semàntica de l'oració. 3.2. L'entonació i les modalitats oracionals. 3.3. Els constituents de l'oració: SN i SV. 3.4. Estilística de l'oració simple.

Tema 4. Estructura i funcions del SN:

4.1. Funcions sintàctiques i estilístiques del SN. 4.2. Funcions sintàctiques i estilístiques del SAdj., com a expansió del nucli del SN. 4.3. Funcions sintàctiques i estilístiques del SPrep. Canvi i caiguda de preposicions. 4.4. Pronominalització.

Tema 5. Estructura i funcions del SV:

5.1. L'oració atributiva i nominal. La funció d'atribut. L'ús del verbs *ser* i *estar*. 5.2. L'oració predicativa i impersonal. 5.3. El paradigma verbal.

Tema 6. L'oració complexa.

6.1. L'oració complexa. 6.2. La proposició de relatiu, la inserció adjectiva. 6.3. La inserció nominal. 6.4. La inserció adverbial i circumstancial.

Tema 7. Nivells de llenguatge.

7.1. Nivells d'ús del llenguatge oral. 7.2. Llenguatge tècnic i científic. 7.3. Llenguatge jurídic i administratiu. 7.4. Llenguatge periodístic i publicitari. 7.5. Llenguatge literari. 7.6. Llenguatge estàndard.

Tema 8. Perspectiva de la gramàtica de la comunicació:

8.1. Sintaxi del paràgraf i del text. 8.2. El context situacional, el context lingüístic i el cotext, factors semiològics determinants del text.

MODEL D'EXAMEN

TEORIA (Valoració: 6 punts)

INSTRUCCIONS

(1) Disposes d'una hora i 30 minuts per a fer aquesta prova.

(2) Aquesta prova consta de dues parts: teoria i pràctica.

(3) La part de teoria inclou dues qüestions:

- La primera qüestió tracta del text que et facilitaran. Recorda que després podràs fer la prova de comentari de text sobre aqueix mateix text.

- La segona qüestió té dues opcions (A o B). Cada opció inclou dues preguntes; hauràs de respondre les dues preguntes de l'opció que tries.

(4) La part pràctica presenta dues opcions (A o B); pots triar l'opció A o l'opció B, independentment de l'opció que hages elegit en la teoria.

QÜESTIONS

TEORIA (Valoració: 6 punts)

Respon les preguntes següents en el full blanc que t'han donat.

(1) Llig el text que t'han facilitat. Després digues quin tipus de text és i en quin registre lingüístic va escrit; cal que justifiques la resposta. (Valoració: 1 punt)

(2) Tria una de les dues opcions següents, la A o la B. Recorda que hauràs de respondre les dues preguntes de l'opció que tries. (Valoració: cada pregunta val 2 punts; més 1 punt per a valorar la redacció de les respostes)

Opció A

1. La formació de la llengua catalana: la formació del lèxic.

2. Estàs d'acord amb l'afirmació següent?: «Diglòssia i bilingüisme són termes sinònims».

Explica per què; cal que faces servir tota la informació teòrica que coneixes sobre la qüestió. Cal que tingues en compte, en la teua explicació, especialment la situació lingüística del País Valencià.

Opció B

1. La Renaixença.

2. Què és un procés de *substitució lingüística*? Quins factors hi prenen part? Quines mesures cal prendre per detenir un procés d'aqueix tipus?

PRÀCTICA (Valoració: 4 punts)

Fica aquest full dins l'altre full on hauràs respost les qüestions teòriques. No l'hi fiques cap per avall!

Opció A

Escriu TX, IG, X, o G, J, TG o TJ segons calga en cada cas:

plu__a; pun__ar; passe__ar; ra__de llum; fe__e; __erronet; llengua__e; ma__estat; mi__à; ven__ança; engan__ar; pen__ador; rebu__; pro__ecte.

Escriu en forma adequada els verbs que hi ha entre parèntesis:

-Vull que tu i ta mare (VIURE) _____ millor cada dia.

-No és bo que els jóvens (BEURE) _____ alcohol.

-Ens va demanar que (RESOLDRE) _____ el problema.

-Encara que no em (FER) _____ gràcia la pelx lícula, jo (VOLER) _____ anar al cine.

-Com és que Maria (REBRE) _____ tantes fotos?

-Passeu per ací quan (VOLER) _____ .

-M'agradaria que tots els alumnes (LLEGIR) _____ més.

Subratlla la solució adequada en cada frase:

Aquest tren no arriba mai ALHORA - A L'HORA./ Hem caminat FINS A - FINS l'estació./ No sabem PERQUÈ - PER QUÈ ens ha cridat./ Vaig caure escales DAVALL - AVALL./ Posa't més DARRERE - ARRERE.

Torna a escriure aquestes frases corregint els errors que hi haja:

Demà vaig a llegir-vos un cuento: _____

Tenim que fer lo que tu dius: _____

Calla't! Deixa'm que explique jo com m'he caigut: _____

Escriu els pronoms febles adequats en cada cas:

-Tens fam? -Sí, ___ tinc molta.

-Quan explicareu el problema als alumnes? - ___ explicarem avui.

-Dóna'm els llibres! -Ja ___ he donats.

-No vols parlar de la pel·lícula? -No, no vull parlar ___.

-Has estat mai a Rússia? -No, no ___ he estat mai.

-Qui ha regalat la colònia a Maria? - ___ ha regalada Carles.

Escriu les preposicions (*a, de, en, per, per a, amb*) i/o els articles determinats que calguen en cada cas:

He vingut ___ veure't./ ___ nit fa molt de fred./ Escolteu ___ professora amb atenció./
Falten molts quilòmetres ___ arribar a casa./ El cavall corre ___ hipòdrom./ Afanya't ___
menjar-te ___ entrepà.

Fes un derivat que siga VERB (per exemple: de *trist, entristir*):

lletra: _____ anàlisi: _____ prop: _____

ric: _____ groc: _____ cercle: _____

Opció B

Escriu en forma adequada els pronoms febles que manquen en cada cas:

-Has comprat els llibres? -Sí, ___ he comprats fa una estona.

-Heu donat la notícia als periodistes? -No, ___ donarem demà.

-Quan duràs el cotxe al taller? - ___ duré avui.

-Tens pomes? -Sí, ___ tinc tres quilos.

-Has comprat oli al mercat? -Sí, ___ he comprat.

-Has enviat la carta als pares? - ___ enviaré d'ací a uns dies.

Escriu les preposicions (*a, de, en, per, per a, amb*) i/o els articles determinats que calguen en cada cas:

Fa un mes que visc ___ Alacant./ Confie ___ que aprovareu./ Em fan mal ___ dents i ___
queixals./ Vull que vages ___ Pere ___ illa./ ___ Índia és un país molt gran./ Aqueixes
pastilles són bones ___ llevar el mal de cap./ ___ núvols anuncien ___ oratge./ ___
tomaques, no en vull./ El tren tarda tres hores ___ arribar./ Avui he vist ___ Maria ___
Mallorca.

Torna a escriure aquestes frases corregint els errors que hi haja:

Entonces va dir que tenia que anar a casa:

_____

He trencat la fulla de paper: _____

Han vingut Joan i Montse; els demés van a venir després: _____

Vaig sacar la carta del busó: _____

Escriu amb lletra els números següents:

16.417: _____

65.919: _____

Escriu B, V, P, T, D, G o C segons calga en cada cas:

No tin___ telèfon mò___il./ Demà és dissa___te./ Camina com un àne___./ M'ha eixit san___ del dit
i m'hi he posat una ___ena./ Vull can___iar pessetes per dòlars./ La pare___ és de color ver___./
El go___ern ha contractat molts ad___ocats./ No és valent: és co___ard./ Té un càrre___
honorífic./ Aqueix cotxe és ràpi___.

Completa les frases següents amb la forma adequada del verb que hi ha entre parèntesis:

-Jo no (VOLER) _____ que (OCÓRRER) _____ aqueixes desgràcies.

-Cal que (BULLIR) _____ l'aigua abans de tirar-hi l'arròs.

-No convé que vosté (PARTIR) _____ tant.

-Avui de matí (FONDRE'S) _____ la bombeta del menjador.

-Sempre em passa igual: primer (PERDRE) _____ les claus i després no (PODER) _____ entrar a casa.

-La Universitat (ADMETRE) _____ les reclamacions aquest matí.